

MEMÒRIA

2020

fita
fundación

FITA Fundació, és una organització sense ànim de lucre que treballa per a millorar la qualitat de vida de les persones que pateixen Trastorns de la Conducta Alimentària, Trastorns de Conducta i altres problemàtiques que afecten a la seva salut mental i com a conseqüència al seu benestar físic, emocional i social.

FITA està inscrita al Registre de Fundacions del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport amb el número 662, per tant, el seu àmbit d'actuació abasta tot el territori espanyol.

Els trastorns mentals i les problemàtiques que comporten s'han convertit en un greu problema sanitari amb greus conseqüències per a la salut física, social i psicològica de qui els pateixen, afectant de manera notable al nucli familiar i social. Per això, ens centrem en el desenvolupament de programes:

1. **Assistencials i rehabilitadors**
2. **Preventius i formatius**
3. **De sensibilització i difusió**

1. Programes assistencials i rehabilitadors

1.1. Pisos Terapèutics

FITA disposa d'un **recurs residencial** situat a Barcelona, els **Pisos Terapèutics**, es tracta de 45 places distribuïdes en 3 pisos de diferents nivells d'intervenció i intensitat per a persones afectades de TCA i TC, on es realitza un acompanyament socioeducatiu i terapèutic per a promoure l'autonomia, la inclusió social i possibilitar que les persones ateses puguin desenvolupar un procés de vida autònom i independent un cop finalitzat el procés dins del recurs.

El nostre abordatge és integral, posa un èmfasi especial en la comprensió i abordatge bio-psico-social, considerant que és fonamental treballar amb tots aquells aspectes externs que puguin influir sobre els objectius definits. Això suposa no només la intervenció sobre la persona que pateix aquestes patologies, sinó que implica intervenir sobre tota la seva realitat social i familiar.

Un equip multidisciplinari desenvolupa els itineraris individuals, dissenya les activitats diàries del pacient, potenciant els aspectes personals que poden incidir en la consecució d'uns mínims d'autonomia, afermant i complementant els avanços que es realitzen en el tractament clínic. Per garantir l'eficàcia i profunditat en

els tractaments, aquests es duen a terme des d'un format multimodal: intervenció individual, grupal, orientació laboral i/o acadèmica, amb l'objectiu de millorar les àrees:

Conductual
Cognitiu-emocional
Sociofamiliar
Autonomia personal

Concretament, aquest 2020 hem dut a terme les següents activitats dins del recurs:

- **Grup terapèutic:** Espai de teràpia de grup on s'aborden les dificultats o temes plantejats pels usuaris del grup o pels professionals.
- **Assemblea de convivència:** Per mitjà d'aquest espai, es potencien actituds, normes i valors. S'analitzen les diferents situacions que obstaculitzen la convivència, així com es treballa la resolució de conflictes que es donen en la convivència i en el dia a dia. També és un espai per abordar i compartir situacions de comportament i, així, arribar a acords i compromisos que vinguin donats pels propis participants i que millorin l'entorn en el qual conviuen.
- **Grup d'organització domèstica:** És un espai on es treballa l'educació en hàbits d'alimentació saludables, així com en hàbits de neteja, fomentant la participació, la reflexió i la presa de decisions per tal que els beneficiaris adquireixin competències per a la seva autonomia i independència. L'educació en hàbits d'alimentació saludables va dirigida a assolir nous hàbits d'alimentació, desmitificant creences al voltant de l'alimentació des d'una actitud crítica, que els permeti escollir el que volen i el que han de menjar per mantenir una bona salut.
- **Taller d'oci:** Principalment encaminat a la planificació del lleure del cap de setmana per tal de millorar les seves relacions socials, la capacitat de recerca d'informació per a activitats lúdiques, i la promoció de l'oci sa i alternatiu.

La coordinació d'aquest recurs amb altres dispositius i departaments és bàsica, la comunicació amb derivadors, serveis sanitaris i socials de referència es fa d'una manera sistemàtica i continuada.

Al llarg del 2020 s'ha atès a 56 usuaris al nostre recurs de Pisos Terapèutics, d'ells 27 han estat nous ingressos. El 77% han estat dones i el 23% homes. La mitjana d'edat ha estat de 25 anys. L'estada mitjana ha estat de 168 dies.

1.2. Pis d'Autonomia

Es tracta d'un dispositiu que combina l'atenció individualitzada i la inclusió de la persona en l'entorn social i laboral de proximitat amb la finalitat d'assolir l'autonomia necessària. Acompanyem al jove en el trànsit cap a la vida adulta, mitjançant el recolzament necessari davant les dificultats i adversitats que es pot trobar, tot oferint suport emocional i social en el seu dia a dia. Aquest recurs es troba ubicat a la població de La Navata-Galapagar (Madrid) i està dirigit a joves ex tutelats (de 18 a 21 anys) amb un diagnòstic de trastorn de salut mental i/o discapacitat mental lleugera.

Concretament es persegueixen els següents objectius: desenvolupar hàbits i rutines saludables en quant a alimentació, higiene i autocura, desenvolupar un projecte de vida autònom que inclogui la inserció social i laboral i potenciar els seus propis recursos i habilitats personals.

Durant l'any 2020 s'ha atès a 12 joves al nostre recurs de Pis d'Autonomia.

1.3. Programa de Promoció a l'Autonomia Personal i Suport i Acompanyament a la Pròpia Llar

El Programa de Promoció a l'Autonomia Personal s'articula com un servei integral que contempla l'atenció a les necessitats socials, relacionals, laborals i formatives de la persona afectada de TCA i TC, extensible a altres patologies mentals, i també de la seva família o persones cuidadores. Les persones que accedeixen al Programa poden beneficiar-se de tots els serveis disponibles segons les seves necessitats.

En la majoria dels casos, hi ha una afectació a les àrees de la cura personal, de les relacions socials i de l'itinerari laboral i/o formatiu. Treballar en la recuperació d'un projecte de vida propi que inclogui la definició d'un itinerari formatiu i professional, el desenvolupament i manteniment d'una xarxa social pròpia, i el descobriment d'interessos i aficions per un oci saludable són claus en la recuperació.

L'accés al programa és lliure i voluntari, i en ell es treballa de manera complementària o individualitzada les següents àrees:

Acompanyament Social Individualitzat
Tallers Educatius
Serveis d'Orientació Laboral i Ocupacional
Promoció de l'Autonomia i Atenció Familiar

El Programa de Suport i Acompanyament a la Pròpia Llar està adreçat a persones amb TCA (a partir de 18 anys) que viuen soles, en família o companys de pis i necessiten d'un suport personal en la gestió del dia a dia: organització de tasques personals, laborals i alimentàries en la fase final del tractament.

Es desenvolupa al domicili de la persona atesa i en coordinació amb el seu equip terapèutic.

La intervenció per part de l'equip del programa ha d'anar encaminada a potenciar els aprenentatges adquirits al llarg del tractament i posar-los en pràctica en el context personal de l'usuari/a amb l'objectiu de potenciar la seva autonomia i prevenir possibles recaigudes. Concretament es treballa:

Reforçar el procés terapèutic de l'usuari/a.

Desenvolupar hàbits i rutines saludables en quant a alimentació, higiene i autocura.

Desenvolupar un projecte de vida autònom que inclogui la inserció social i laboral.

Potenciar els seus propis recursos i habilitats personals.

Facilitar la vinculació de la persona al seu context social i comunitari.

Degut a la pandèmia ocasionada per la Covid-19, durant aquest any ens hem adaptat realitzant els acompanyaments individuals i les activitats grupals telemàticament fins que la situació sanitària ens va permetre tornar a la presencialitat de manera segura i seguint totes les mesures de protecció necessàries.

Al llarg del 2020 s'han atès 51 persones en els serveis d'orientació acadèmica, oci saludable i inserció laboral.

1.4. Beques de tractament

En el marc de les línies estratègiques per a l'any 2020, FITA ha mantingut el Programa de Beques de Tractament Especialitzat que es va crear a l'inici de l'activitat de la Fundació mitjançant les aportacions d'entitats públiques, privades, fundacions, empreses i particulars, per tal de permetre la cobertura econòmica del tractament, total o parcial, a aquelles persones que no compten amb els recursos econòmics suficients per a finançar-lo.

Durant l'any 2020, 6 persones s'han beneficiat d'una beca de tractament total o parcial.

1.5. Servei d'assessorament a famílies i professionals educatius i socials

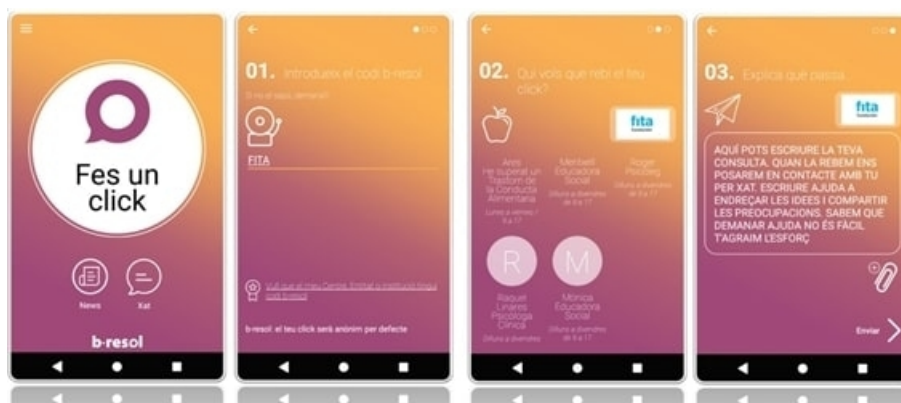
El nostre equip professional ha ofert assessorament a familiars i professionals educatius i socials en referència a la salut mental dels seus fills, filles i alumnat. Ens han contactat per telèfon o correu electrònic i han estat ateses i/o derivades, en cas de ser necessari.

Uns 89 familiars i/o professionals educatius o socials han contactat amb la Fundació FITA buscant assessorament referent a la salut mental d'algun/a jove o adolescent.

1.6. Servei d'orientació psicosocial mitjançant l'app gratuïta B-Resol

En ple confinament durant la primavera passada, vam obrir un servei d'orientació psicosocial mitjançant l'app gratuïta B-Resol on qui ho necessiti pot contactar via xat, mitjançant quatre senzilles passes i amb només un telèfon mòbil i connexió a internet, amb el nostre equip de professionals i persones voluntàries per a compartir els seus dubtes i preocupacions.

L'objectiu d'aquest servei és oferir un espai d'orientació psicològica i social per a prevenir l'aparició de problemàtiques de salut mental, facilitar eines per a una parentalitat positiva, promoure la detecció primerenca i facilitar l'accés a un tractament especialitzat.

80 persones han fet servir el nostre servei d'orientació psicosocial mitjançant l'app gratuïta B-Resol durant l'any 2020.

2. Programes Preventius i Formatius

2.1. Tallers de prevenció dels trastorns mentals d'inici a l'adolescència dirigits a alumnat, personal docent i famílies

Més del 50% dels Trastorns Mentals que es donen a l'edat adulta, s'inicien a l'adolescència, per això des de FITA desenvolupem programes de prevenció i de promoció de la salut, ja que fomentar els factors de protecció entre els nostres adolescents permet un abordatge precoç d'aquestes malalties, millora el seu pronòstic, i redueix la incidència dels trastorns mentals entre la població de risc.

La nostra activitat preventiva es dirigeix a adolescents, famílies, educadors, professionals de l'àmbit sanitari i agents socials, amb l'objectiu de facilitar eines per a fer front a la manifestació dels símptomes.

De la mateixa manera vam realitzar tallers formatius adreçats a professionals de qualsevol àmbit, que treballen amb joves, infants i/o adolescents amb l'objectiu de facilitar coneixements bàsics sobre els Trastorns Mentals.

Al llarg del 2020 hem realitzat 24 tallers, entre presencials i online, de prevenció dels TCA i TC distribuïts entre alumnat, familiars i personal docent.

El nombre de beneficiaris supera les 770 persones

2.2 Formació permanent pel professorat

Aquest 2020 també hem organitzat un curs en línia mitjançant la plataforma Moodle sobre educació i benestar socioemocional de l'adolescent. Es tracta d'una formació de 30 hores de durada adreçada a professors i orientadors d'Educació Secundària Obligatoria, Cicles Formatius de Grau Mitjà, Cicles Formatius de Grau Superior, Ensenyaments artístics, Formació Professional Bàsica i Batxillerat.

Mitjançant aquest curs perseguim els següents objectius en el professorat:

1. Conèixer i entendre l'impacte de la Covid-19 i la nova normalitat en el benestar socioemocional dels adolescents.
2. Comprendre els principals trastorns mentals d'inici en l'etapa adolescent i el que s'amaga darrere d'ells.
3. Facilitar recursos i eines per a poder detectar factors de risc i senyals d'alerta d'un malestar socioemocional que pot desencadenar una problemàtica de salut mental.
4. Desenvolupar estratègies per a poder acompanyar l'adolescent davant un malestar emocional potenciant l'educació inclusiva.
5. Promoure el desenvolupament d'activitats que millorin el benestar socioemocional de l'adolescent i el grup, així com la convivència i el desenvolupament de capacitats adaptatives.

El curs *Educació i Benestar Socioemocional de l'Adolescent* ha estat reconegut com a formació permanent pel professorat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i el Departament d'Educació, Cultura i Esport del Govern d'Aragó.

De cara al 2021 tenim reconegudes 6 edicions més.

2.3. Curs *La prevenció dels Trastorns de la Conducta Alimentària* al Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya

Amb la col·laboració del Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya hem organitzat un curs de 12h per als seus col·legiats on els hem ofert recursos per a conèixer, detectar i gestionar un trastorn alimentari dins dels espais d'acompanyament i intervenció dels professionals de l'acció social.

14 professionals de l'acció social s'han format en aquesta edició.

Al 2021 realitzarem una nova sessió específica en salut mental i impacte de la Covid-19 en adolescents.

3. Programes de Sensibilització i Difusió

FITA vol donar a conèixer la complexitat dels Trastorns Mentals (TM) des d'una perspectiva real, fugint dels estereotips, transformant activament la societat i fomentant espais de debat per a sensibilitzar sobre la seva problemàtica.

Tot i que s'ha avançat en la comprensió dels TM per part de la societat, encara hi ha un gran desconeixement de la seva problemàtica, el desconeixement provoca rebuig, la persona afectada s'aïlla, amaga la malaltia per por a l'estigma i a ser tractat com a diferent, i de vegades, no demana ajuda per vergonya.

Aquestes són algunes de les raons que ens han portat a desenvolupar campanyes de sensibilització, com:

“Què sents quan no sents res” - És un llibre elaborat amb el suport de persones afectades de TCA amb l'objectiu de facilitar una millor comprensió dels trastorns de la conducta alimentària, més enllà del pes.

El seu treball a classe, juntament amb la guia didàctica que acompanya el llibre, facilita la detecció precoç dels trastorns de la conducta alimentària, tant per als mateixos joves, com per a les famílies o educadors i educadores, esdevé factor de protecció de les conductes de risc que poden acabar comportant el desenvolupament d'un TCA i transmet el missatge que els trastorns de la conducta alimentària es poden superar si la persona reconeix que està malalta i segueix un tractament especialitzat.

Durant aquest 2020 hem seguit fent difusió d'aquesta novel·la i hem seguit treballant en una segona publicació, en aquest cas sobre l'assetjament escolar (bullying), amb la participació d'agressors i víctimes.

